

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przebieg: w tygodniu, miesięcznie 1,50 zł od noszenia przez pocztę 20 gr w wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu druku, zniżeniu pracy, przerwaniu komuniści nie ma prawa żądać pozatem dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dostawę ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda Jezus, Makatego
Czwartek Nowofy
Piątek z Foligno, Izabeli

Dziś wschód słońca 8 15 zach. 15 44
Jutro 8,15 15 45
Dziś księżyc 13,32 — 4,39

Nr. 2

Wąbrzeźno, czwartek 3 stycznia 1929 r.

Rok IX

Jak w Ojczyzna nagradza złych synów?

Deszcz orodnia, a namija stale cichych, oliarnych i niestrudzonych pracowników na posterunku służby ojczyźnej.

Na Pomorzu zmarł niedawno dziennikarz. Nazwisko jego nie znamy. To obojętne. Jeden z wielu działaczy, pracowników pióra niestrudzonego. Aż do śmierci pracował w „Głosie Wąbrzeskim” — nazywał się Kowalski, umarł licząc lat życia 57, a w „Głosie Wąbrzeskim” i społecznej lat 40. Cztery lata — to piękny okres czasu, niemal pół wieku czwartej pracy wyłożonej, pracy dla społeczeństwa polskiego. W okresie największej udręki i prześladowania żywo w Poznaniu i na G. Śląsku s. p. Kowalski piórem, słowem i czynem krzesał gdzie mógł zagrożoną polskość, podnosił serca upadające pod ciężarem przemocy, budził otuchę i wiarę w wyzwolenie Ojczyzny, przepowiadał jej świetlaną przyszłość.

Na posterunku służby ojczyźnej był niestrudzonego nie dla korzyści materialnych, nie dla słasnej chwały, ale na pożytek Tej, co przez wieki nad Wartą zapanuje ponury spokój śmierci.

Trumna zmarłego rozpoczęła się w okresie, kiedy w Polsce znalazłszy się w szczytu potęgi mocarstwowej, wypowiedziały bezwzględna walkę żywiołowi niemieckiemu w granicach państwa niemieckiego, „ausrotten” było głównym wskazaniem polityki pruskiej wobec Polaków. Zdawało się, że w Rywiolu, polski w Poznaniu i na G. Śląsku nie ma nadziei ostatecznej zagłady, że wcześniej czy później nad Wartą zapanuje ponury spokój śmierci.

Trumna zmarłego był jednak przedczesny. Znaleźli się w tym czasie, którzy ośmielili się wypowiedzieć w imię niewyciężonej mocy pruskiej, wydobyl z siebie cały ogrom żelaznego hartu, niezłomnej woli, mocy do tej nierównej walki o zachowanie jej Ojczyzny, wiary świętej i ideałów polski, z tą chwilą rozpoczyna się punkt zwrotny w historii martyrologii ludu polskiego pod zabraniem pruskim.

Znikło życie z serc polskich, maluczcy duchem przestawiając „requiem” pogrzebowe umierającej Ojczyzny, wszyscy stanęli do walki z nawałą niemiecką, uzbrojeni jedynie w zapał, wiarę we własne poczynania i ukochanie Ojczyzny. O ten olbrzymi hufiec bezrozumni potknęła się wielkość Bismarcka i jego plany zakucia dusz polskich w niewolę niemiecką.

Niewielką garstką działaczy, którzy dokonali tego. Jednym z nich był właśnie s. p. Dyonizy Kowalski, który razem z innymi kładł te podwaliny państwa, umożliwiające później zwłaszcza na G. Śląsku egzystencję państwa wolnej Ojczyzny.

Powstanie wielkopolskie, powstanie górnośląskie, te trwały walki orężne ludu polskiego o jak najszybszy wrót do umiłowanej Macierzy — oto rezultat pędzący dłużej przygotowanej pracy z strony tego legjonu działaczy w rodzaju s. p. Kowalskiego, legjonu niewielkiej liczby, ale obrządu ducha, zapałem, ofiarną pracą i wiarą.

Nierielu z tych działaczy dożyło wolnej i zjednoczonej Ojczyzny. Tacy mążowie jak Roman Szymański, Kowalski i inni, zmarli i nie doczekali się już szczęścia. Ci, którzy pozostali, krocząc śladem wielkich przywódców, rozpoczęli i w wolnej Polsce kontynuować to wielkie dzieło umocnienia polskości na ziemiach świeżo wyzwolonych z niewoli pruskiej.

Nie wspomni się również o innych dziennikarzach, zaśluzonych, dziś jeszcze żyjących w zapo-

Przygwożdżone oszczerstwa Posener Tageblattu

Posener Tageblatt, organ wojującej na polskich ziemiach niemieczyny, uprawia systematyczną i planową akcję oszczerczą przeciwko Związkowi Obrony Kresów Zachodnich. M. i. w artykule „Das Kesseltreiben gegen Calonder” z 5. 6. 1928 r. insynuowało pismo poznańskie Związkowi Obrony Kresów Zachodnich, że urządził zamach bombowy w Bielsku, że w wielu wypadkach rozbijał zebrań niemieckie, że okładał kijami dzieci, kobiety i posłów niemieckich, i t. p. inne czyny. Za te oszczerstwa skazał sąd powiatowy w Poznaniu 29. 11. 1928 r. odpowiedzialnego redaktora Posener Tageblattu p. Senflebera na 2 tygodnie więzienia oraz przysądził Związkowi Obrony Kresów Zachodnich od skazanego i Tow. Akc. Concordia, którego nakładem Posener Tageblatt wychodzi, 5.000,— zł. nawiązki za wyrządzoną krzywdę moralną, jako też nałożył koszty postępowania procesowego na skazanego p. Senflebera i Tow. Akc. Concordia. Aczkolwiek Posener Tageblatt nie miał powodu do niezadowolenia z wyroku, jeżeli się zważy, że pismo to prowadzi stałą kampanję oszczerczą przeciwko Związkowi O. K. Z. i już kilkakrotnie uprzednio było karane za zniewagę tej organizacji a kara dwóch tygodni więzienia podlega amnestji, wszakże założyło odwołanie.

Dnia 28. 12. 1928 r. odbyła się rozprawa główna przed Izłą Apelacyjną Sądu Okręgowego w Poznaniu (przewodn. dyr. Bojarski), na której Sąd

ostatecznie przygwożdżił oszczerczą akcją Posener Tageblattu, zatwierdzając w całej pełni wyrok sądu powiatowego. Wprawdzie z powodu ustawy amnestyjnej odpowiedzialny redaktor Posener Tageblattu nie będzie potrzebował odsiadywać kary więzienia, wszelako Tow. Akc. Concordia będzie musiało zapłacić Związkowi O. K. Z. 5.000 zł. nawiązki. Związek O. K. Z. postanowił otrzymaną w ten sposób nawiązkę przekazać na obronę przed germanizacją dzieci polskich w Niemczech.

Skargę Związku O. K. Z. popierał p. mecenas Frackowiak z Poznania.

Nadmienić wypada, że Posener Tageblatt nie okazuje skłonności do mówienia prawdy nawet w relacjach swych o procesie. Podnosi on, że chciał przeprowadzić dowód prawdy na swe twierdzenia i że sąd odmówił przesłuchania świadków senatora dr. Panta i posła Franza. Tymczasem Posener Tageblatt wcale na rozprawie nie żądał przeprowadzenia dowodu prawdy na twierdzenia, że Związek O. K. Z. urządził zamachy, bił dzieci, kobiety i posłów niemieckich itp., a więc na fakty, stanowiące podstawę skargi. Świadców tych powołał Posener Tageblatt na inne okoliczności. Sąd mimo to nie sprzeciwił się przesłuchaniu tych świadków i pozostawił oskarżonym do woli sprowadzenie ich na rozprawę główną. Posener Tageblatt jednak, wi docznie enie przywiązując do zeznań tych świadków żadnej wagi, zrezygnował z ich przesłuchania.

Zakończenie zatargu między Boliwią a Paragwajem

Londyn. Poselstwo Boliwji w Waszyngtonie ogłasza, iż rząd boliwijski przyjął protokół komisji rozjemczej konferencji panamerykańskiej w sprawie uregulowania konfliktu między Boliwią a Paragwajem.

Komunikat rządu Boliwji ukazał się w kilka godzin po ogłoszeniu prawie że analogicznego komunikatu przez poselstwo Paragwaju w Waszyngtonie.

— o —

mnieniu. Mamy tu kilkunastu na Pomorzu takich dziennikarzy, którzy nieraz za sprawę ojczyźną w więzieniach przesiadywali. Zapomina się, że ci właśnie dziennikarze najczęściej przyczynili się do utrzymania ducha polskiego w czasach zaborczych. A dziś? O nich się zapomina!

Prócz dziennikarzy mamy wiele innych osób jak n. p. księży: Księdza proboszcza Majkę z Kazaniec oraz Ks. proboszcz Dr. Lis z Rumiana w powiecie lubawskim. Przesiedzieli oni już przed wojną we więzieniach pruskich za popieranie strajku szkolnego.

O takich cichych bohaterach — a których jest wielka liczba — zapomina się. Zapomina się — przechodzi w niepamięć pamięć tych, którzy swoją bezgraniczną miłością do Ojczyzny przyczynili się w dużej mierze do Jej powstania.

O nich z bardzo małym wyjątkiem zapomniana jednak wolna Ojczyzna. Zapomniała o tych dawnych niestrudzonych działaczach, nie szukających dziś ani sławy, ani rozgłosu, o tych cichych, oliarnych pracownikach, którzy w czasie niewoli pruskiej doniosłe dla dzisiejszej Polski wypełniwszy zadanie, najczęściej zepchnięci bywają w czarę nicosć, odsunięci od urzędów i zaszczytów, a nierazko umierają w nędzy, nie doczekawszy się, jak s. p. Dyonizy Kowalski, ani słowa uznania ze strony Tej, której żywot i trud ofiarny poświęcili.

Co roku spiją się deszcze orderów. Na piersi legionistów, oficerów, prezesów, dyrektorów, radców, referentów różnego kalibru spadają rozmaite gwiazdy, wstęgi, medale, krzyża, dyplomy, których przez wszystkie lata naszej odrodzonej państwowości zabrakło dla tych, co za krzewienie polskości wycierali wilgotne mury kazamat pruskich, w najcięższych warunkach, wśród krwawych nieraz prześladowań i udręczeń niesli pochodnię oświaty i ideałów polskich, przygotowując grunt pod przyszłe wyzwolenie Ojczyzny.

Niedawno z okazji dziesięciolecia niepodległości Polski znowu kilka tysięcy osób zostało odznaczonych. Między nimi nie było jednak s. p. redaktora Kowalskiego, nie było całego szeregu zasłużonych działaczy z Pomorza, Wielkopolski i G. Śląska, nie było też zasłużonych pracowników plebiscytowych z Warmji, Mazur i Powiśla pruskiego.

Są oni wszyscy zbyt oddaleni dziś od „wielkiego ołtarza”, nie mieli szczęścia zasłużyć się w legjonach Piłsudskiego, nie mają protektorów w sferach rządzących, więc też deszcz orderów stale ich omija. W wolnej Polsce młody referencik ministerjalny w Warszawie prędzej doczeka się odznaczenia, niż działacz społeczny na kresach, osiwiła w walce z niemieczyną. Sfery rządzące obecnie zapominają widocznie, że przez specjalne uprzywilejowanie pewnych grup nie zyska się zaufania całego narodu. W nagradzaniu zasług pamiętać trzeba i o tych, którzy piórem, słowem i czynem, poprzez procesy i więzienia pruskie budowali gmach dzisiejszej Rzeczypospolitej.

Wspominając raz jeszcze o s. p. Dyonizym Kowalskim, zaznaczyć trzeba, że choć całe życie pracował dla Polski, pierś jego za życia nie zdobyła żadne odznaczenie. Umarł, nie doczekawszy się uznania ze strony Ojczyzny, której trud całego żywota złożył dziś w ofierze.

Chociaż rząd Najjaśniejszej Wolnej Rzeczypospolitej o nim zapomniał, o tym cichym bohaterze pióra i słowa z czasów niewoli pruskiej społeczeństwo kresów zachodnich długo zćić będzie Jego pamięć, dając tem samym wyraz wdzięczności za Jego zasługi trwalszy, niż złote lub srebrne ordery, których mu Ojczyzna odmówiła.

Niechaj wolna Ojczyzna w przyszłości lepiej pamięta o swych zasłużonych synach, inaczej pamięć po s. p. Dyonizym Kowalskim może być niemym wyrzutem pod adresem tych, którzy w nagradzaniu zasług stosują... dwie miary.

Niech 1929 kontynuuje postęp ekonomiczny 1928!

Noworoczne życzenia p. Dewey'a

Członek rady Banku Polskiego i amerykański doradca finansowy w Polsce, p. Charles S. Dewey, z okazji nowego roku oświadczył przedstawicielowi Agencji Press.

— Niema lepszego życzenia noworocznego dla Polski, jak to, aby w roku 1929 kontynuowała w dalszym ciągu zdrowy postęp ekonomiczny, osiągnięty w roku 1928.

Wielkie dzieło zostało dokonane i będzie bardzo interesujące dla Amerykanów: zwiedzenie w nadchodzącym roku powszechnej wystawy krajowej w Poznaniu. Zobaczą oni tam i w całym kraju postęp osiągnięty przez to nowo-stare państwo (Newold State)

Przez rewolucję do obalenia traktatu

Berlin, 2. 1. 29. (Tel. własny). W nacjonalistycznym organie „Deutsche Ztg”, stojącym na radykalnym prawem skrzydle, ppłk. Feldmann z Hannoveru wzywa Niemców, by za przykładem Ke mala Paszy torowali sobie drogę przez znarodówkę

nacjonalistyczną i rewolucję. Niemcy mają się zbudzić i urządzić rewolucję, która obali obecny rząd i zwolni Niemcy od zobowiązań traktatu Wersalskiego.

Socjalistyczne głosy niemieckie o Reichswehrze.

Berlin 2. 1. 29. Organ Hugenberg'a „Der Tag” pisze, że prowincjonalne dzienniki socjalistyczne posuwają się zbyt daleko w swej krytyce organizacji Reichswehry. Pewne pisma domagają się nawet zupełnego zniesienia Reichswehry. Dziennik „Das Volk”, wychodzący w Turynji pisze, że Reichswehra jest niebezpiecznym instrumentem w ręku pa-

rtym reakcyjnym i że Niemcy mogą uzyskać wiele o ile skreślą wszystkie wydatki na armię i flotę. „Der Tag” oburza się na autora tego artykułu który jego zdaniem jest gotów dopuścić zdrady państwa niemieckiego byleby nie dopuścić do t. zw. wojny obronnej.

Zatarg pomiędzy lekarzami a Kasami Chorych.

Związek Kas Chorych nadesłał nam następujący artykuł:

Znane są w szerokich kołach narzekania na traktowanie pacjentów kasowych przez lekarzy, znany jest również fakt, że na skutek tych i innych jeszcze powodów istnieje pomiędzy lekarzami a Kasami zatarg, zwiększający się od czasu do czasu z różnych względów.

Ostatnio konflikt ten zaostrzył się wskutek wypowiedzenia umów z Kasami Chorych, co do wykonywaniu praktyki lekarskiej przez Związek Lekarzy Zach. Polskiej na terenie dwu województw poznańskiego i pomorskiego, a więc w 55 Kasach Chorych.

Umowy powyższe wypowiedział Związek Lekarzy bez poprzedniego porozumienia i uzgodnienia warunków powyższej umowy, stwarzając niebezpieczeństwo stanu bezkontraktowego, a więc niebezpieczeństwo pozbawienia pomocy lekarskiej ubezpieczonych i ich rodzin.

W tak ważnej dla Kasy Chorych chwili zwołał Okręgowy Związek Kas Chorych zjazd przedstawicieli tychże Kas w dniu 20 grudnia br. celem naradzenia się nad wytworzonym stanem rzeczy oraz nad postulatami, które Związek Lekarzy wysunął w toku pertraktacji ze Związkiem Kas. Zdając sobie sprawę ze wszystkich skutków ujemnych dla ogółu ubezpieczonych z ewentualnego stanu bezkontraktowego, Okręgowy Związek Kas Chorych wziął sobie za zadanie wpływać na ogół Kas w kierunku utemperowania wzbudzenia i możliwie jak-

najspokojniejszego ustosunkowania siły do wytworzonego stanu rzeczy.

Dodać należy, że wśród z górą 100 delegatów ogółu ubezpieczonych panowało poważne wzburzenie wobec wysuniętych, a daleko idących postulatów Związku Lekarzy.

Dzięki wysiłkom Związku Kas na zjeździe udało się utrzymać ton umiarkowania i spokoju. Reprezentanci ogółu ubezpieczonych powzięli szereg uchwał, dotyczących przyszłej umowy oraz rezolucję, streszczającą ogólne wytyczne przy pertraktacjach. Rezolucja nie ukrywa zarzutów pod adresem Związku Lekarzy, który wypowiedział umowy i stworzył możliwość stanu bezkontraktowego, w dalszym ciągu podkreśla stanowisko Kas, stanowisko umiarkowane lecz katerygiczne, a wpływając z troski nietylko o szeroki ogół społeczeństwa, o ich dobro, ich zdrowie.

Zjazd zakończył się gorącym aplauzem dla kierowników Okręgowego Związku Kas Chorych za ich męską i rzeczową postawę wobec tych, którzy lekkomyślnie narażają na szwank liczne rzesze ubezpieczonych.

WYŁASZCZENIE 2000 CHŁOPÓW NIEMIECKICH WE WŁOSZECH.

Wielkie poruszenie wywołuje w kołach politycznych wiadomość, że rząd włoski uchwalił wywłaszczyć około 2.000 chłopów niemieckich nad Adygą. Rozchodzi się tu o obszar 1100 ha. Chłopi podobno mają otrzymać bardzo niskie odszkodowanie.

KOLEDA MATEUSZA

(Na znaną nutę.)

Nie pisałem gawęd aż przez trzy tygodnie. Bo w duszy miałem lament, a w żołądku głódnie. Święta były suche, — skąd tu brać otuchę?

Hej kołęda, kołęda!

Hej, tam od północks, zimny wiaterek wieje
W piecu ani klocka, głód się z czelka śmieje,
Braknie klusek z makiem, herbaty z arakiem
Hej kołęda, kołęda!

Kto jest redaktorem, nie może żyć godnie,
Ma świecący kubrak, flikowane spodnie
Piórem słabo pisze, cały ledwo dysze
Hej kołęda, kołęda!

Zyją w wodzie ryby, nie żyją na lodzie,
Żołądki są puste, co w Wąbrzeźnie w modzie,
Jezior mamy troje — flaki próżne moje —
Hej kołęda, kołęda!

Ludzie pieką pączki, na maśle, oleju,
Bartel niema dziegłów, ministrowie kleju,
Urzędnik, co wryty, idzie w emeryty —
Hej kołęda, kołęda!

Z wymion leci mleko, a posłom z urzędu,
Chcesz zostać premierem, bądź też i bez względu,
Urzędnik je krupy, lecz się trzyma (kupy) —
Hej kołęda, kołęda!

Poncz z rumu lub wina wej przy Nowym Roku,
Flaczki lub szwinina z żebrowego boku,
Jedzą ci co mają, a innym nie dają —
Hej kołęda, kołęda!

Zacierka z kartoflem marnem jest jedzeniem,
We wąbrzeskim mieście dziwnym pożywieniem.
Warszawa je trufle i wychyla kufle —
Hej kołęda, kołęda!

Bili w mieście naszym zarażone wieprze,
Ludność miała żarcie i tańsze i lepsze,
Lecz wszystko nie dali, w kiełbasy wkrajali, —
Hej kołęda, kołęda!

Ze świny takiej nie powstało świństwo,
Bo co ty, to też on — wszystko pokrewieństwo.
Bądź rad, co ci dają i co ci nakrajają —
Hej kołęda, kołęda!

Czy wy kota mota i czy żryć mu dota?
Oprócz dygnitarzy sama z nas hołota.
Bądź rad, w Polsce żyjesz, hudniesz a tyjesz —
Hej kołęda, kołęda!

We wąbrzeskim mieście w kominach dudniało,
Ze biedy jest wola pieniędzy mała,
Rzemieślnik czy kupiec, każdy równy ..... —
Hej kołęda, kołęda!

Kapusciane głowy nami wciąż rządziły,
Wzięły wszelki towar i marczane siły,
Złoty nie jest złoty, bo mu brak ochoty —
Hej kołęda, kołęda!

Nie mieli nam co dać, dali nam Dawaję,
Gwiazdkę chcą nam przenieść, z grudnia aż do
maja,

Pięknie w głowie mają, roboty nie dają, —
Hej kołęda, kołęda!

Rządowe opłaty, są ju żznovu wyższe,
Frachtów nie wysyłaj, telefon nie słysz-że.
Mateusz ci powie, — miejże radio w głowie —
Hej kołęda, kołęda!

Od ciągłego radja cały się zradzujesz,
Tak że ani głowy, ni (palców) przezujesz —
Gdy siedzisz w chałupie, trzymaj zmysły w (kupie)
Hej kołęda, kołęda!

Leci pies przez pole, ogonem wywijo,
Z senatu, czy poseł, szczęśliwy bestyjo,
Dyjety miesięczne tłuste są i wdzięczne —
Hej kołęda, kołęda!

NIEMCY NIE PRZESTAJĄ CZYĆ.

Berlin, 1. 1. 28 r. „Toruński Związek” chwalać się posiadaniem 2 tys. członków w toruńskiej prasie niemieckich „Toruń” z Torunia i okolicy do zapisywania się na członków organizacji.

Celem „Ojczystego Związku toruńskiego” są m. in.: pielęgnowanie uczuć dla „chwila” ojczyzny oraz dbanie o niemiecki charakter m. Torunia (!)

SUKCES ARMJI AMANULLA.

London, 2. 1. 29. Jak z Kabulu donoszą, poddał się wojskom Amanullah'a szereg Sznawari walczący dotychczas przeciw niemu. Powstańcy rozbrojeni, a przywódcy ich uciekli z państwa.

ZEBRANIE KOMISJI ROZBROJENIA.

Paryż, 2. 1. 29. Koła międzynarodowe wiadomości, że komisja rozbrojenia się zbierze się dopiero w kwietniu. Wcześniejszy termin konferencji dowów technicznych niemożliwy, ponieważ czasu do lutego jest za krótki, a w sesja Rady Ligi uniemożliwiłaby posiedzenie rozbrojeniu.

72-LETNI DOKTORANT NA UNIWERSYTESIE WARSZAWSKIM.

W ubiegłym tygodniu odbyła się farmaceutycznym Uniwersytetu promocja doktorska p. Dominika Rucyki liczy bowiem 72 lata. Przed skończył uniwersytet w Moskwie i pracy naukowej w dziedzinie chemii i sądowej. Przed dwoma laty posobie tytuł naukowy i, nie bacząc na wiek, zapisał się na Uniwersytet Warszawski.

DWA WYROKI ŚMIERCI.

Przed trybunałem sądu przysięgłym w Sączu toczyła się rozprawa o jakimś Krokowi o skrytobójstwo Marii i przeciw teściowej jej, oskarżonej o współwinę zamordowania córki. Na podstawie werdyktu przy wyroku wydał wyrok, skazujący Jana Hatłosa na karę śmierci przez powieszenie.

KŁĘSKA GŁODOWA W ROSJI.

Z Warszawy nadchodzą wiadomości: Osoby przybyłe w ostatnich dniach z Niemiec do Besarabii opowiadają o głodzie panującym w tej części Rosji. Stan ludności jest beznadziejny. Ludzie umierają z głodu. 752 majątków zostało zniszczonych przez głodną ludność. W Odesie i okolicy znajdują się obecnie 200.000 dzieci przywiezionych z okolic opianowanych przez głód.

Naznaczyli drzewa, numera im dał, Mokre są, bo żywe, dziś się nie żyją, Psy je odwiedzają, bo potrzebę mają, Hej kołęda, kołęda!

Chciałbym ja być czemsiś, żeby nie być, Nie chcę być rolnikiem i mieć nie być, Cena żyta ginie, coraz tańsze świni, Hej kołęda, kołęda!

Czy świnka, czy wieprzek, w równość, Rolnik za swą pracę, dostaje po, Ciężko dzisiaj wszędzie, ojej, co to, Hej kołęda, kołęda!

Nie zatraćmy głowy i miejmy nadzieję, Że nam dziadek Piłsusi coś dobre, Wszystko zło zaginie, gdy utracim, Hej kołęda, kołęda!

Ale takie świni, co żrą, a nie tłust, Co bebecy mają, a w gruncie są, Okrasa z Warszawy, sprawi nam z, Hej kołęda, kołęda!

Za dzisiejsze wiersze nie miewajta, Gdzie troski jest wola, tam potrzeb, Mówią tu i wszędzie, że to „jakoś”, Hej kołęda, kołęda!

Na golubskim zamku huczają sobie, Że Dobrzyń w Golubiu jest już do, Tworzą zwarte roje nasi szabesgo, Hej kołęda, kołęda!

W Kowalewskim grodzie jest ten, Żyd tam dzisiaj w modzie, o naszym, Żydowski przybłąda dziś się wsz, Hej kołęda, kołęda!

Sporo żydków u nas my także już, Nasi szabesgoje otwarli im bramy, Pewien agent rudy, Żydom sprzed, Hej kołęda, kołęda!

Epidemia grypy w Londynie.

Londyn, 27. 12. Według komunikatu, ogłoszonego przez urząd sanitarny w Waszyngtonie, epidemia grypy w Stanach Zjednoczonych szerzy się w zastraszający sposób. Liczba zarejestrowanych wypadków grypy wynosi zgorą 705 tysięcy. Ostatni tydzień wykazał znaczny wzrost epidemii. Volk", wychodzący w Turynki pisze, że Reichswe-

RUCH TOWARZYSI W.

Baczność inwalidzi i wdowy Kolo Wąbrzeźno. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę 6 stycznia b. r. w lokalu p. Malskiego ul. Grudziądzka o godz. 1,30 na które przyjeżdża z referatem delegat z Torunia. Między innymi bardzo ważnymi sprawami jak sprawozdanie roczne znajdzie się również sprawozdanie ze zjazdu w Grudziądzu i z odbytej kwesty oraz podziału gwiazdki. Zaznacza się, że w razie niedostatecznej ilości członków po 10 minut. przerwie zebranie zostanie ponownie zagajone i natenczas bez wzglę-

du na ilość członków zarząd zostanie wybrany. O bezwzględne przybycie wszystkich członków i członkiń uprasza Zarząd Pow. Kola Inwalidów Woj. Rz. P. w Wąbrzeźnie.

KOWALEWO. Walne zebranie doroczne Miejscowego Kola Zw. Inwalidów Wojennych R. P. w Kowalewie odbędzie się w niedzielę dnia 6 stycznia 1929 r. o godzinie 12,30 w lokalu p. Zielkowej. Dla ważnych spraw, jak wybór Zarządu i t. d. przybycie wszystkich Członków Konieczne Zarząd.

NOTOWANIA MŁYNA PAROWEGO W WĄBRZEŹNIE.

w dniu 2. I. 1929 r. za 100 kilo.

Manna pszenna (kaszka)	75,-
Mąka pszenna Luksusowa	6,5-
Mąka pszenna Extra	6,3-
Mąka pszenna 0000	59,-
Mąka pszeenna 000	48,-
Mąka pszenna Pastewna	34,-

Ospa pszenna	29,-
Ospa żytnia	—
Mąka żytnia I.	—
Mąka żytnia II.	—

NOTOWANIA GIELDY PŁODÓW ROLNICZYCH W POZNANIU.

Notowania ogłoszone z dnia 31. 12. 1928.

100 kg. w ładunkach wagonowych przyjeżdż. Poznań.	
Zyto	34,25—34,75
Pszonica	41,50—42,50
Jęczmień brow.	34,00—36,00
Jęczmień zw.	32,00—33,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	59,50—63,50
Mąka pszenna 65% z work.	00,00—0,000

Drukami i nakładem „Głosu Wąbrzeski” (B. Szczuka) Wąbrzeźno. — Redaktor odpowiedzialny: Sław Szczuka Wąbrzeźno. — Za dział ogłoszeń redakcji: Sław Szczuka

KINO SŁONCE

Hotel pod „Białym Orłem”

Z powodu Bału Akademików, w środę, dnia 2-go stycznia br. obrazu się NIE WYŚWIETLA W czwartek i piątek, dnia 3-go i 4-go stycznia 1929 roku o godzinie 8-mej wieczorem

FAŁSZYWE KSIĄŻE

Wielki film z słynnymi gwiazdami ekranu George Sydney i Anielą Stewart. — Ciekawe przygody księcia - awanturnika.

Następny program

DRUGI KOLCZYSTY
ze znaną POLSKĄ EGRI

Państwowe Nadleśn. Konstancjowo

Licytacje na drewno użytkowe i opałowe odbędą się dnia 7, 10 i 15 stycznia 1929 r.

- 1) w Łobdowie w sali p. Górskiego o godz. 10 przed połudn.
- 2) w W. Radowiskach w sali p. Neumana o g. 10 przed poł.
- 3) w Wroczech w sali p. Barczyńskiego o godz. 10 przed poł.

Sprzedawac się będzie drewno użytkowe w lesie Bobrowiska zręb 119 i Mokry-Las zręb oddz. 64b.

Szczegółowe ogłoszenia wysłane zostały do sołectw, celem ogłoszenia takowego w odnośnych gminach.

Płacić należy podczas licytacji

Nadleśniczy Państwowy.

Z powodu nagromadzonych wielkich zapasów towarów zimowych urządzam od

dziś, dnia 3-go stycznia br. począwszy

Wielką wyprzedaj inwenturową

i sprzedaję takowe bardzo tanio — niektóre NIZEJ CEN ZAKUPU

Ceny niższe od 10 - 20 proc. tylko, za gotówkę

Proszę przejrzeć i porównać ceny nasze bez przymusu kupna

BARDZO TANIO! OKAZYJNIE!

‘Bławat Polski’ St. Miszczak Wąbrzeźno

RYNEK nr. 2.

Przetarg przymusowy

Dnia 4. I. 1929 o godz. 9 1/2 przed poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u **Józefa Stochmala** w Wąbrzeźnie (Gł. Dworzec)

maszynę do szycia (gabinetową) i lustro

Głowczewski, komornik sądowy Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

Dnia 5. I. 1929 o godz. 12 w poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę **na rynku w Wąbrzeźnie** przy kościele ewangelickim

duże lustro

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno

Potrzebny

SKOTARZ

do bydla oraz deputatnicy z zaciągiem Majętn. **SZEWA** poczta. Kowalewo

OKOŁO 2 WAGONY SZPRYCH

dębowych suchych do wozów średnich jak również

bali brzożowych do sprzedania. Oferty skierować na TARTAK

w Kowalewie ulica Brodnicka 14.

Majątn. Frydrychowo p. Kowalewo poszukuje

od 1 kwietnia 1929 r. dobrze poleconego

STELMACHA ze zaciągiem

Przetarg przymusowy

Dnia 5. I. 1929 o godz. 12 w poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. **Adama Karnata** w Uślażu 3 maciory, 4 warchlaki, 5 jałówek, 1 żrebaka, 1 klacz, 1 konne grabie, 1 kartoflarę, 1 dwuskibowiec, 17 koszek pszczoł, 1 mały wóz roboczy, około 4 ctr. pszenicy, ctr. grochu, 2 krowy czarnobiałe, około 2 ctr. jęczmienia, 1 wał żelazny, 1 fuzja dubeltówkę, i maszynę do szycia.

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 4. I. 1929 r. o godz. 1 po poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. **Wawrzyńca i Bronisławy Cichon** w Piwnicach

maciore i prosiaka

(—) Głowczewski, Komornik Sądowy w Wąbrz.

Przetarg przymusowy

Dnia 4. I. 1929 r. o godz. 11. przed poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. **Różka** mistrza malarskiego w Wąbrzeźnie ul. Kolejowa 60.

dwa nocne stoliki

Głowczewski, kom. sad. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 4. I. 1929 r. o godz. 2 po poł. sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. **Stefana Góreckiego** w Wąbrzeźnie ul. Matejki

wóz roboczy

Głowczewski, komornik sądowy Wąbrzeźno

Dostarcza wagonowo **węgiel i koks** górnosląski i jakości

po cenach kopalnianych z reprezent. Górnośląskich kopalń Hrabiewskich

A. Grützner

WĄBRZEŹNO Strzelecka

Przez dobre polecenia — szybka dostawa

Szanownym moim klientom donoszę, że powróciwszy do zdrowia przyjmuję zlecenia osobiście w godzinach biurowych.

ST. PISZCZ

ZASTĘPCA PROCESOWY WĄBRZEŹNO, UL. WOLNOŚCI 55. Telefon 74. Telefon 74.

KINO-TEATR

„Hotel Dwór Wąbrzeski”

Dziś powtarzam

SZALENCY

o godz. 4 i 8 po poł.
Dla dzieci i młodzieży DOZWOLONE.

W czwartek dn. 3 bm
tylko o godz. 8-mej

Humor! Satyra

Mężczyźni lubią blondynki

Wesoły o raz filmowy w 10 aktach
Kariera ekscentrycznej blondynki
Uroczysty, wesoły ślub
Dancingi, kabarety, zabawy.

W roli głównej:
sławy ekranów amerykańskich
RUTH TAYLOR i ALICE WHITE
Obraz powyższy idzie obecnie z wielkim powodzeniem w kinie „Palace” w Warszawie.

NADPROGRAM

Podczas kina występy
Varietei humoru ty

Codziennie od g. 8-mej
KONCERT w lokalu
oraz „VARIETE”

Następny program
„Orły wojenne”

Moja zasada jest: wielki obrót, mały zysk

Polecany

w wielkim wyborze praktyczne powoli po niebywale niskich cenach

Biżuterje, zegary, zegarki, oboki z szczerego złota od 20.- zł zawę kryształ, zastawy stołowe sztuczne, srebrne plowane i alpaka.

ARTYKUŁY OPTYCZNE
elektr. lampy salone

— Reperacje i rytownictwo — wykonuje się pod gwarancją — własnym warsztacie

Największy skład zegarm. - złotniczy na miec.

Fr. Biały
Wąbrzeźno, ul. Kolejowa 79.